

Zasedání Odborné skupiny VVZPO pro regionální rozvoj

Datum: 02.06.2016

Poradu řídil: Jiří Vencel (NRZP ČR)

Přítomni: Monika Hanzelyová (KÚ Jihočeského kraje), Václav Krása (NRZP ČR), Lenka Krhutová (Ostravská univerzita), Josef Lukášek (KÚ Královohradeckého kraje), Lea Medková (KÚ Ústeckého kraje), Markéta Melechovská Puršlová (KÚ Středočeského kraje), Edita Moučková (KÚ Pardubického kraje), Petra Nováková (ÚV), Michal Potocký (KÚ Moravskoslezského kraje), Pavel Ptáčník (ÚV), Petra Šindelářová Svatošová (KÚ Karlovarského kraje), Jiří Tůma (KÚ Libereckého kraje), Zbyněk Vočka (KÚ Olomouckého kraje), Jan Uherka (KÚ Zlínského kraje)

Program jednání:

1. Průběh dotačního řízení na financování sociálních služeb v jednotlivých krajích;
2. Tvorba sítí sociálních služeb v jednotlivých krajích;
3. Systém vyrovnávacích plateb pro poskytovatele sociálních služeb v jednotlivých krajích;
4. Zajištění finančních prostředků na činnost asistentů pedagoga;
5. Role krajských NRZP při připomínkování zásadních koncepčních dokumentů ovlivňujících životní podmínky osob se zdravotním postižením a jejich rodin;
6. Informace o materiálech usnadňujících komunikaci s lidmi s poruchou autistického spektra;
7. Různé.

1) Průběh dotačního řízení na financování sociálních služeb v jednotlivých krajích

Členové a členky skupiny stručně shrnuli proběh dotačního řízení, přičemž v téměř žádném kraji nebyly zmiňovány problémy, které by v souvislosti s dotačním řízením vyvstaly. Václav Krása uvedl, že kraje vyplatily první splátku dotace nejpozději 15. dubna a tím splnily závazek ohledně termínu vyplácení.

Zbyněk Vočka uvedl, že v Olomouckém kraji se uskutečnilo několik jednání s poskytovateli sociálních služeb, aby se zamezilo chybám v podávaných žádostech. Od 1. dubna byly některé služby financovány v rámci individuálního projektu, díky čemuž mohly být z krajského rozpočtu financovány jiné sociální služby.

Monika Hanzelyová sdělila, že v Jihočeském kraji byl pro letošní dotační řízení termín pro podávání žádostí začátek září, tento rok to bude zřejmě až říjen. Podobně jako v Olomouckém kraji připravují individuální projekt, který však bude spuštěn až od listopadu. Jako problém se jeví financování hospiců a odlehčovacích služeb, které jsou sdruženy u jednoho poskytovatele sociálních služeb – kraj vyžaduje oddělení lůžek pro hospic i odlehčovací službu, z dotace nejsou totiž podporována hospicová lůžka, jelikož se nejedná o sociální službu. Zástupci Olomouckého a Libereckého kraje uvedli, že hospicové služby jsou v jejich kraji v rámci tohoto dotačního programu podporovány, protože je tato služba z části definována jako odlehčovací služba. Václav Krása uvedl, že v případě hospicové služby se z větší části jedná o zdravotní činnost.

Markéta Melechovská Puršlová informovala, že Středočeský kraj uspořádal semináře pro žadatele v dotačním programu. Žádosti jsou nyní více pod drobnohledem hodnotitelů, na nejčastější chyby bylo proto v rámci těchto seminářů upozorňováno předem. MPSV finanční prostředky na dotační program uvolnilo v daném termínu, ale až ke konci termínu, tj. 21. března. Následně se ještě před vyplacením financí žadatelům musí vygenerovat smlouvy, které schvaluje rada a zastupitelstvo kraje. Oproti administraci dotačního řízení v režii MPSV jsou samosprávné procesy krajského úřadu zdlouhavé, nelze říci, kolik finančních prostředků bude konkrétnímu žadateli přiznáno

před schválením zastupitelstva. Poskytovatelé sociálních služeb tedy dostávají tuto informaci a případně i potvrzení o přiznání finančních prostředků později, než když dotační řízení spravovalo MPSV. Lea Medková reagovala, že tuto situaci by mohly vyřešit zálohové částky poskytované na začátku roku.

Jiří Tůma sdělil, že v Libereckém kraji je dotační program kraje vypsán na konci roku a dotace je tak vyplacena na začátku roku, aby pokryla období, kdy poskytovatelé sociálních služeb nemají ještě schválenou dotaci na daný rok. Jedná se však jen o 5 mil. Kč

Josef Lukášek uvedl, že v Královehradeckém kraji se objevuje problém s financováním lůžkového zařízení Domov sv. Josefa, kterému se změnil typ služby, a nyní proto spadá pod MPSV.

Edita Moučková zmínila, že v Pardubickém kraji se také na podzim uskutečnily schůzky s poskytovateli sociálních služeb, aby se předešlo chybám v žádostech.

Lea Medková informovala, že v Ústeckém kraji nebyli někteří poskytovatelé spokojeni s výší dotace, a proto se uskutečnily semináře o procesu výpočtu přiznaných částek. Finanční prostředky poskytnuté v rámci dotačního řízení kraje byly v minulých letech zaslány v prosinci, letos až v únoru kvůli řadě změn. Ústecký kraj má celkem 5 dotačních programů – státní, malý, pro rodiny, protidrogový a na vybrané, většinou terénní služby z vrácených peněz.

Jan Uherka uvedl, že poskytovatelé sociálních služeb se dostávají do finanční nejistoty, která trvá čtvrt roku. Navrhnul jako možné řešení víceleté financování. Jiří Vencel reagoval, že by se však musela změnit rozpočtová pravidla, což je problém. Řešením by dle něj bylo vyplácet zálohy těm poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou v síti.

Václav Krása na závěr uvedl, že už nyní se objevuje 5 různých systémů financování sociálních služeb mezi kraji.

2) Tvorba sítí sociálních služeb v jednotlivých krajích

Jiří Vencel shrnul, že je situace ohledně vstupu nebo úprav v síti poskytovatelů sociálních služeb mezi kraji řešena různě. V některých krajích je možné zapracovat korekce sítě na návrh sociálního odboru, jsou ale i kraje, kde každou změnu musí schvalovat zastupitelstvo.

Markéta Melechovská Puršlová uvedla, že ve Středočeském kraji vstup do sítě schvaluje zastupitelstvo, aktualizaci sítě schvaluje rada kraje. Administrativní záležitosti ohledně změn v síti provádí odbor sociálních věcí a dává zastupitelstvu tuto změnu jen na vědomí. S obcemi a poskytovateli služeb se řeší, aby služba byla co nejvhodnější pro cílovou skupinu s reakcí na populační vývoj. Objem sítě má svoji mez a to i na základě objemu přidělovaných finančních prostředků.

Pavel Ptáčník uvedl, že v rámci připravované novely zákona o sociálních službách se navrhuje, aby mezi sociální služby spadly i služby pro rodinu. Je poté otázkou, zda by to bylo zohledněno i vzhledem k přerozdělování finančních prostředků, tj. zda by byly tyto služby financovány v rámci jednoho dotačního programu.

Monika Hanzelyová zmínila problém se službami nadregionálního charakteru, ke kterým MPSV dosud nedodalo stanovisko, zda mají být obsaženy v síti sociálních služeb či ne. V letošním roce proto kraj některé tyto služby zařadil do sítě, pro příští rok se s tím nepočítá. Jiří Vencel reagoval, že v novele zákona o sociálních službách bude obsaženo, že služba nadregionálního charakteru

bude žádat o registraci v každém kraji, ve kterém poskytuje službu, takže by měla být zařazena i do sítě daného kraje. Dále uvedl, že by se dle návrhu novely zákona o sociálních službách měla udělovat registrace poskytovatelům jen na dobu určitou, což by bylo další komplikací.

Markéta Melechovská Puršlová dále sdělila, že chybí personální zajištění inspekce sociálních služeb. Domnívá se, že by kraj měl mít i kompetenci kontroly kvality poskytování sociálních služeb. Pavel Ptáčník reagoval, že kraj je často zřizovatelem sociální služby, což by v případě kontroly bylo problematické.

Michal Potocký se kriticky vyjádřil k návrhu soutěžení poskytovatelů sociálních služeb, který je obsažen v novele zákona o sociálních službách. Soutěžení poskytovatelů služeb by bylo nemožné vzhledem k velkému množství poskytovatelů i druhů služeb, problém by nastal i v případě odvolání neúspěšných účastníků soutěže.

Dále Michal Potocký seznámil členy a členky skupiny s fondem pro sociální služby, který připravuje Moravskoslezský kraj. Připravuje se individuální projekt, do kterého se obce mohou zapojit dobrovolně, přičemž polovina finančních prostředků určených na sociální služby, které obce odvádí, se bude dávat do fondu. Finance z fondu se použijí pro překlenutí období, kdy nejsou ještě na začátku roku k dispozici státní dotace. Do fondu bude přispívat i kraj. Statut fondu je schválený, zprovozněn bude v roce 2017.

3) Systém vyrovnávacích plateb pro poskytovatele sociálních služeb v jednotlivých krajích

Zbyněk Vočka uvedl, že vyrovnávací platba je vypočítána podle jednotlivých služeb jako maximální částka. Jednotkou pro pobytové služby je lůžko, pro služby preventivní, terénní a ambulantní je jednotka úvazek. Za rok se stanoví náklady na jednotku, náklady na službu se tedy rozdělují na jednotky. Vyrovnávací platba slouží k doplácení nákladů, které nebyly pokryty z jiných dotací.

Václav Krása sdělil, že činností, kterou vykonává poskytovatel sociálních služeb, zastupuje činnost státu, a proto by mělo být řešeno financování sociálních služeb tak, aby bylo stabilní.

Jiří Tůma uvedl, že obec má ze zákona povinnost zajistit občanům sociální služby. Václav Krása reagoval, že lze těžko zjistit, kolik občanů využívá jaké služby. Markéta Melechovská Puršlová uvedla, že obce by měly mít vymezenou procentní kvótu podpory jednotlivých služeb, aby nedocházelo k podpoře např. jen pobytové služby. Monika Hanzelyová uvedla, že v Jihočeském kraji financují sociální služby některé svazy měst a obcí.

Jiří Vencel dále sdělil, že lze těžko vykázat službu poskytnutou občanovi jiné obce či kraje pro účely poskytnutí finančních prostředků. Tento problém není řešen v novele zákona o sociálních službách.

4) Zajištění finančních prostředků na činnost asistentů pedagoga

Jiří Vencel tento bod shrnul s tím, že jsou velké rozdíly mezi kraji v objemu finančních prostředků i počtu asistentů pedagoga.

5) Role krajských NRZP při připomínkování zásadních koncepčních dokumentů ovlivňujících životní podmínky osob se zdravotním postižením a jejich rodin

Jiří Vencel na úvod uvedl, že žádný kraj neodmítá spolupráci s NRZP a že také záleží na aktivitě jednotlivých poboček NRZP.

Markéta Melechovská Puršlová označila jako problematické přidělování krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením do gesce sociálního odboru. Jiří Vencel reagoval, že je to problém ve více krajích, protože vyjednávací možnosti sociálního odboru jsou v rámci krajského úřadu omezené. NRZP by proto měla přijít s iniciativním návrhem v této věci.

Jan Uherka uvedl, že problematika lidí se zdravotním postižením je nadresortním a celostním tématem. Ve Zlínském kraji byla zřízena Komise Rady kraje pro zdravotně postižené, která projednává materiály týkající se lidí se zdravotním postižením ještě před zasedání rady kraje. Předsedou této komise by měl být hejtman jako je předseda vlády předsedou Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, není tomu však tak. V kanceláři hejtmana je zařazen pracovník na poloviční úvazek, který bude shromažďovat podklady týkající se osob se zdravotním postižením.

Jiří Vencel souhlasil s potřebností pozice odborníka na téma zdravotního postižení. Úkolem tohoto pracovníka by bylo například shromažďovat údaje, které by byly využitelné i v dalších strategiích a dokumentech. Ve většině krajů je správa krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením přidělena jednomu pracovníkovi, který má na starost ještě další agendy. NRZP by proto měla po volbách uskutečnit jednání s Asociací krajů ČR kvůli jednotnému postupu v této věci.

Markéta Melechovská Puršlová požádala, aby před schůzkou s Asociací krajů ČR byli členové a členky skupiny obesláni s návrhem metodiky správy agendy osob se zdravotním postižením k připomínkám.

6) Informace o materiálech usnadňujících komunikaci s lidmi s poruchou autistického spektra

Pavel Ptáčník uvedl, že Podnět k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra obsahuje několik oblastí, přičemž jednou z nich je osvětová činnost. U některých návrhů řešení je uvedena i součinnost krajů, což se týká i úkolu, který ukládá sjednotit obsah předávaných informací a posílit informovanost prostřednictvím Komunikačního souboru. Komunikační soubor představuje materiály, které mají usnadnit komunikaci odborné i laické veřejnosti s lidmi s poruchou autistického spektra.

Komunikační soubor je složený z jednotlivých dílčích materiálů: Informační leták, Komunikační klíč v popisné i zkrácené verzi, Desatero komunikace s pacientem s poruchou autistického spektra. V současné době se jedná i o Průkaz osoby s PAS, jehož přílohou by byl Komunikační profil držitele průkazu. Podoba a způsob vydávání průkazu je zatím předmětem jednání. Předpokládaná představa jeho podoby by byla podobná jako např. u průkazu diabetika.

V září tohoto roku bude Komunikační soubor souhrnně rozeslán dotčenými resorty, tj. MŠMT, MPSV, MZ a MV, s tím, že bude k této akci vydána i tisková zpráva Úřadu vlády ČR. Prosíme proto zástupce krajů, aby se do šíření těchto materiálů také zapojili.

Materiály jsou dostupné na <http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/komunikace-s-lidmi-s-poruchou-autistickeho-spektra---komunikacni-soubor-139070/>

7) Různé

Markéta Melechovská Puršlová navrhla, aby byl na příští zasedání zařazen bod týkající se neformální péče.

Jan Uherka uvedl, že sekretariátu VVZPO zašle pracovní náplň odborného pracovníka na problematiku lidí se zdravotním postižením, který je zaměstnán Krajským úřadem Zlínského kraje.

Jiří Vencel na závěr informoval o návrhu novely zákona o sociálních službách. V prvních návrzích bylo odborné sociální poradenství pro osoby se zdravotním postižením zařazeno mezi sociální aktivizační služby. V případě této služby se však jedná o komplexní poradenství v řadě oblastí, je třeba znát i důsledky jednotlivých typů postižení. V posledních návrzích novely však odborné sociální poradenství pro osoby se zdravotním postižením zůstalo beze změny.

V Praze dne 02.06.2016

Zapsala: Petra Nováková
tajemnice VVZPO

Schválil: Jiří Vencel
předseda Odborné skupiny